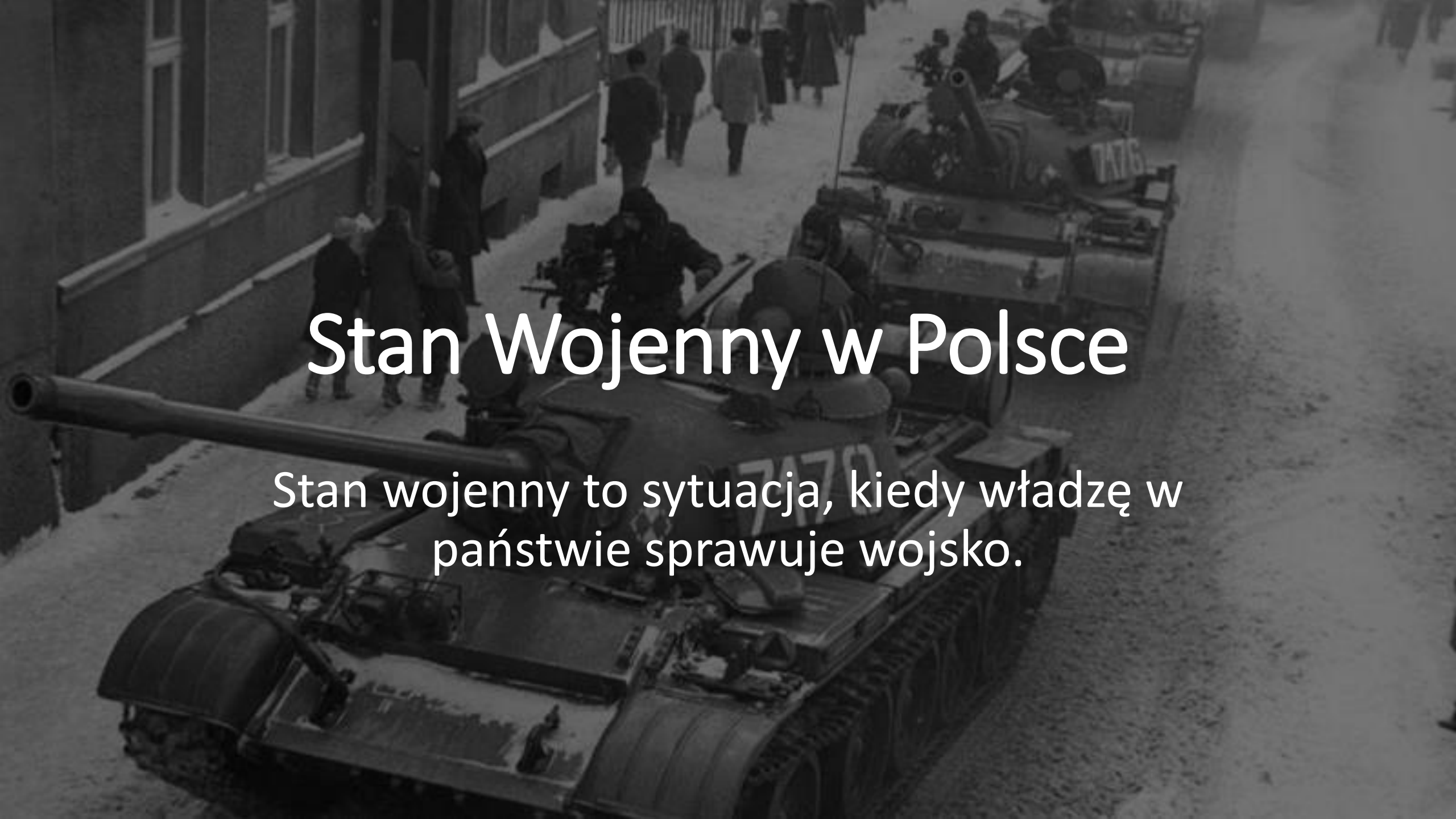
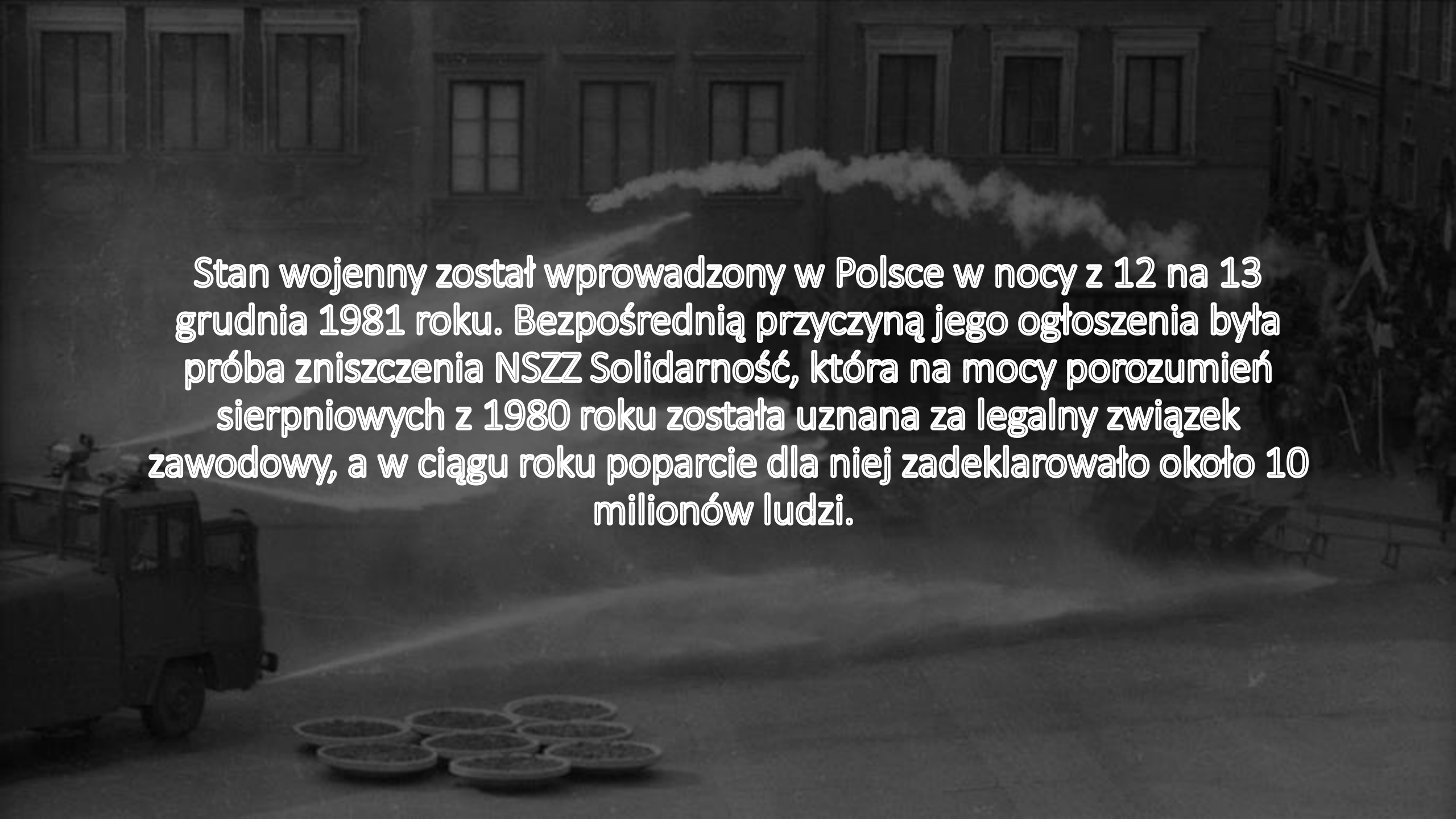

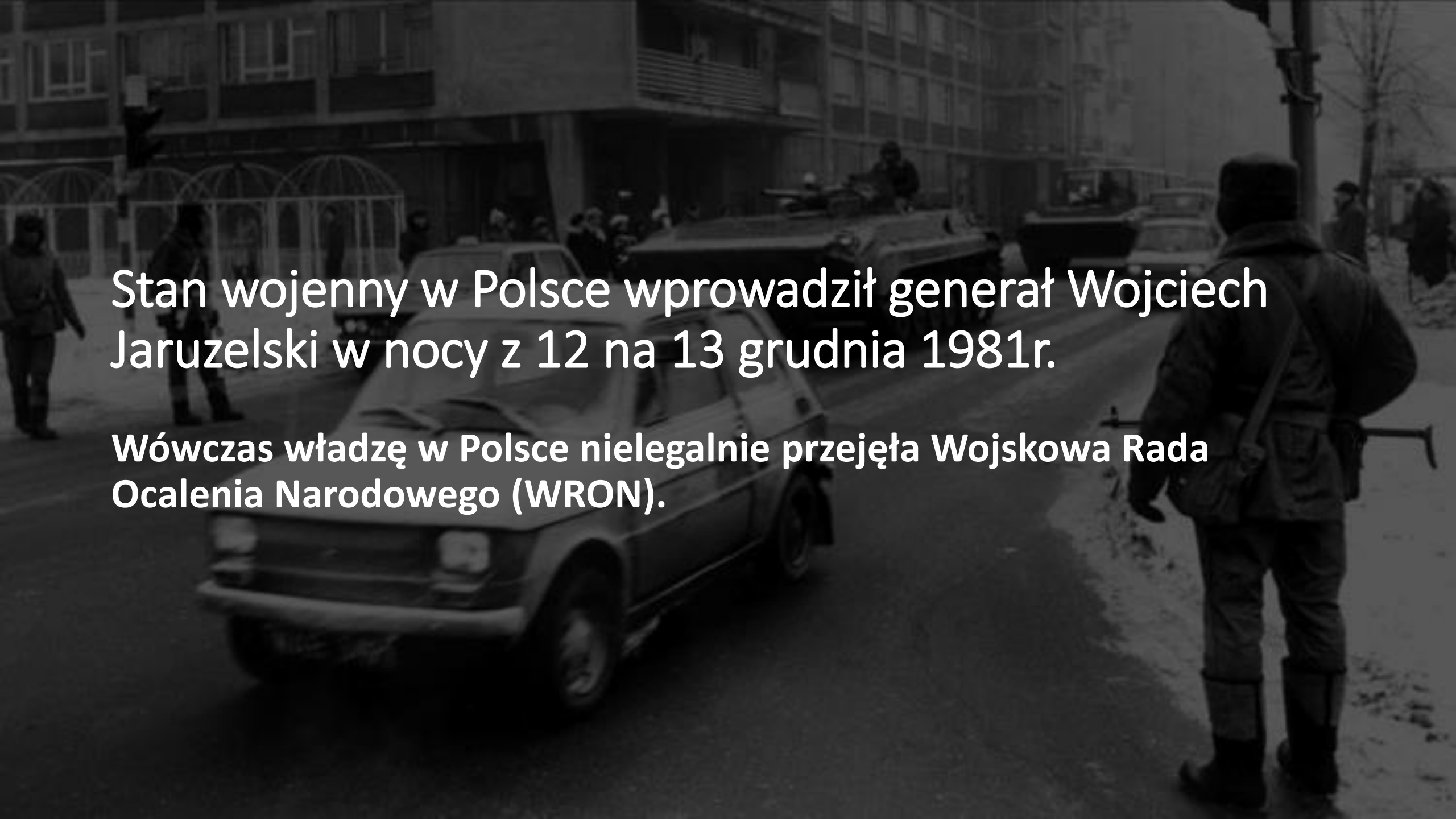
A black and white photograph showing a military tank, likely a T-72, moving down a city street. The tank is in the foreground, with its main gun barrel pointing to the left. The number '7470' is visible on its turret. In the background, several civilians are walking on the sidewalk, and another tank is visible further down the street. The scene suggests a military presence in a civilian area.

Stan Wojenny w Polsce

Stan wojenny to sytuacja, kiedy władzę w państwie sprawuje wojsko.

Stan wojenny został wprowadzony w Polsce w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 roku. Bezpośrednią przyczyną jego ogłoszenia była próba zniszczenia NSZZ Solidarność, która na mocy porozumień sierpniowych z 1980 roku została uznana za legalny związek zawodowy, a w ciągu roku poparcie dla niej zadeklarowało około 10 milionów ludzi.

A black and white photograph showing a military vehicle, possibly a tank or armored car, moving down a city street. In the foreground, a soldier in a winter uniform stands with his back to the camera, looking towards the vehicle. A car is parked on the left side of the street. In the background, there are multi-story apartment buildings and other people on the street.

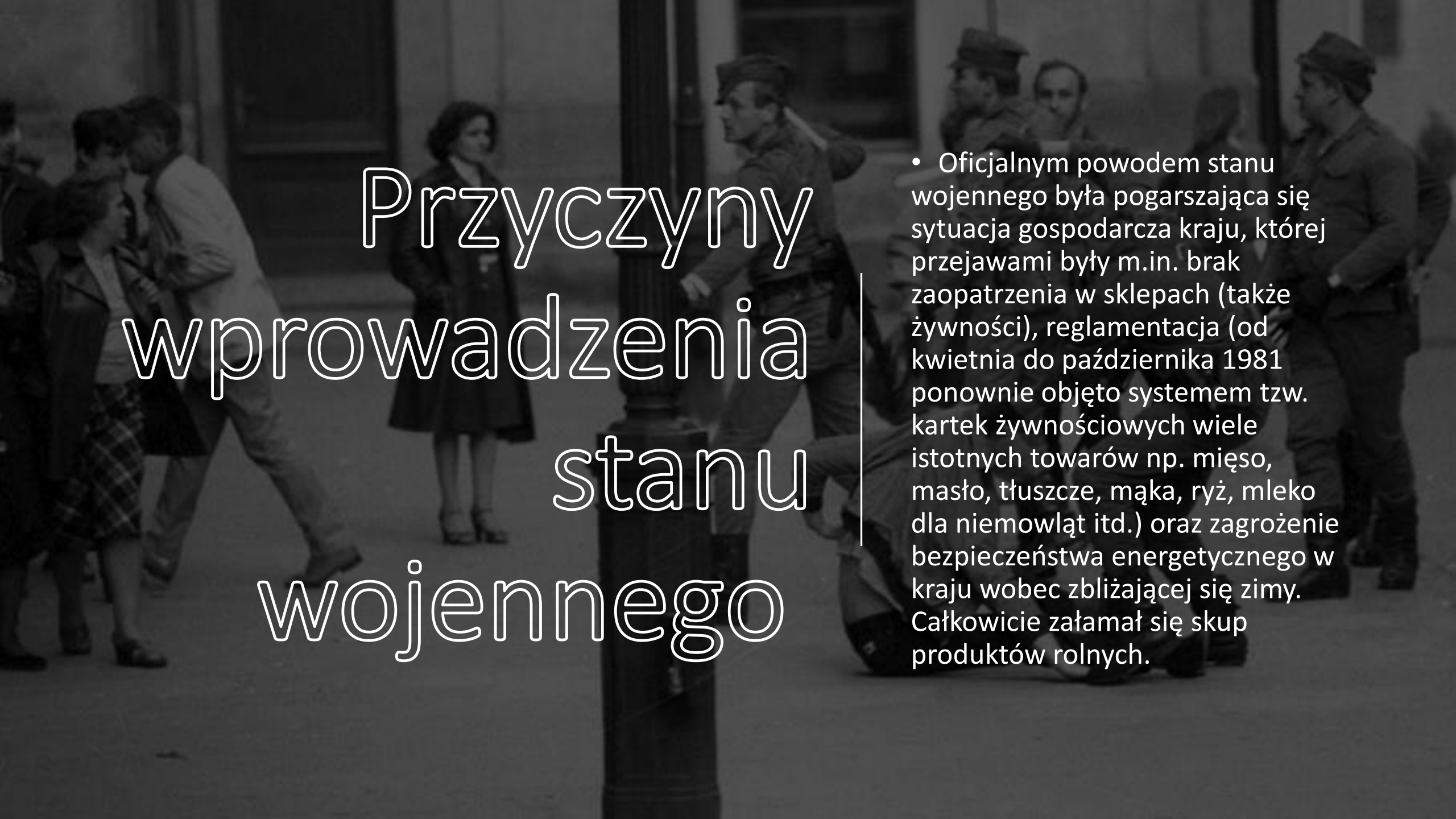
Stan wojenny w Polsce wprowadził generał Wojciech Jaruzelski w nocy z 12 na 13 grudnia 1981r.

Wówczas władzę w Polsce nielegalnie przejęła Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON).

Jak wyglądała sytuacja?

Od rana 13 grudnia na ulicach większych miast Polski pojawiły się czołgi i wozy milicyjne. W ciągu kilku pierwszych dni doszło do serii aresztowań znanych przywódców „Solidarności”. Zostali oni internowani. W niektórych miejscach próbowano zorganizować strajki bądź manifestacje, zostały one jednak brutalnie stłumione przez władze.

Nie działały telefony i poczta. Polskie społeczeństwo zostało przez generała Jaruzelskiego odcięte od świata. Jedynym sposobem uzyskania informacji o tym co się dzieje w Polsce było Radio Wolna Europa, które zresztą było bezwzględnie zwalczane przez władze PRL, a za sam odbiór tej stacji radiowej groziły surowe represje.

Przyczyny wprowadzenia stanu wojennego

- Oficjalnym powodem stanu wojennego była pogarszająca się sytuacja gospodarcza kraju, której przejawami były m.in. brak zaopatrzenia w sklepach (także żywności), reglamentacja (od kwietnia do października 1981 ponownie objęto systemem tzw. kartek żywnościowych wiele istotnych towarów np. mięso, masło, tłuszcze, mąka, ryż, mleko dla niemowląt itd.) oraz zagrożenie bezpieczeństwa energetycznego w kraju wobec zbliżającej się zimy. Całkowicie załamał się skup produktów rolnych.

Jedne z ważniejszych wydarzeń:

- zamordowanie ks. Jana Popiełuszko przez SB
- zastrzelenie górników przez zomowców w kopalni "Wujek" w Katowicach.
- Powstanie Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i ich Rodzinom
- Przywrócenie połączeń telefonicznych w miastach (rozmowy oficjalnie podsłuchiwane)

Reakcja kraju na stan wojenny

W reakcji na wprowadzenie stanu wojennego struktury NSZZ „Solidarność” podjęły akcje protestacyjne – ZOMO sukcesywnie pacyfikowało kolejne strajki, m.in. w Stoczni Gdańskiej im. Lenina (16 grudnia 1981), Hucie im. Lenina w Krakowie (w nocy z 15 grudnia na 16 grudnia), Fabryce Samochodów Ciężarowych w Lublinie (w nocy z 16 grudnia na 17 grudnia), Stoczni im. Warskiego w Szczecinie (w nocy z 14 grudnia na 15 grudnia), w Hucie Katowice (23 grudnia). Największy opór stawiały siłom bezpieczeństwa kopalnie węgla kamiennego na Śląsku – 15 grudnia oddział ZOMO został dwukrotnie wyparty z terenu kopalni „Manifest Lipcowy”, za trzecim razem kilkunastoosobowa grupa milicjantów otworzyła ogień do robotników, raniąc czterech z nich[46], 16 grudnia 1981 w trakcie pacyfikacji kopalni Wujek funkcjonariusze ZOMO zastrzelili 9 górników. Protesty robotnicze najdłużej trwały w KWK Ziemowit (do 22 grudnia) i KWK Piast, gdzie 1000 górników przebywało pod ziemią od 14 grudnia do 28 grudnia 1981 (był to najdłużej trwający strajk w historii powojennego górnictwa).

Zniesienie stanu wojennego

Stan wojenny w Polsce został zniesiony 22 lipca 1983r.

